

Аналіз регуляторного впливу

до проекту наказу Державної інспекції ядерного регулювання України
«Про затвердження Вимог до структури та змісту
звіту з аналізу безпеки поверхневих та приповерхневих сховищ для
захоронення радіоактивних відходів»

I. Визначення проблеми

Проект наказу «Про затвердження Вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки поверхневих та приповерхневих сховищ для захоронення радіоактивних відходів» (далі – проект НПА) розроблено Держатомрегулюванням з метою встановлення вимог до структури та змісту звіту з аналізу безпеки (далі – ЗАБ) поверхневих та приповерхневих сховищ для захоронення радіоактивних відходів (далі – РАВ).

ЗАБ сховища – документ, в якому обґрунтовують безпеку сховища, тобто демонструють, що сховище, його споруди, бар'єри, системи та обладнання відповідають вимогам ЯРБ, діяльність з експлуатації, закриття сховища та адміністративного контролю здійснюється відповідно до вимог ЯРБ. ЗАБ розробляють на основі проведення всебічної оцінки безпеки сховища на період експлуатації, закриття та на довгостроковий період після закриття сховища.

ЗАБ надається експлуатуючою організацією сховища до Держатомрегулювання у складі комплексу документів для отримання дозвільних документів на етапах життєвого циклу сховища для захоронення радіоактивних відходів.

Цілями ЗАБ є

- визначення цілей безпеки сховища;
- визначення сукупності бар'єрів, що забезпечують безпеку сховища на етапах експлуатації, закриття та в довгостроковий період після закриття, встановлення конкретних функцій кожного бар'єра та критеріїв їх виконання;
- обґрунтування виконання бар'єрами встановлених функцій відповідно до цілей безпеки сховища та вимог ЯРБ;
- демонстрація забезпечення якості будівництва сховища;
- демонстрація забезпечення якості експлуатації сховища, включаючи приймання РАВ відповідно до критеріїв приймання РАВ, захоронення РАВ з дотриманням визначених в проекті сховища проектних рішень та процедур, забезпечення обліку РАВ (упаковок РАВ), контролю бар'єрів сховища;
- обґрунтування прийнятих технічних та організаційних рішень для захисту персоналу, населення і навколишнього середовища при здійсненні діяльності з експлуатації та закриття сховища і на довгостроковий період після закриття;
- аналіз аварійних ситуацій та аварій і оцінки їх наслідків, обґрунтування заходів з запобігання аварійних ситуацій та аварій та пом'якшення їх наслідків;
- демонстрація фізичного захисту.

На сьогоднішній день в Україні експлуатується 2 сховища для захоронення радіоактивних відходів та 2 сховища знаходяться на етапі будівництва. Експлуатуючою організацією (оператором) на всіх етапах

життєвого циклу сховищ для захоронення РАВ (будівництво, експлуатація, закриття) призначено Державне спеціалізоване підприємство «Центральне підприємство з поводження з радіоактивними відходами».

Діючі Вимоги щодо структури та змісту звіту про аналіз безпеки приповерхневих сховищ радіоактивних відходів, затверджені наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 02 жовтня 2000 року № 154, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2000 року за № 758/4979 (далі – Вимоги до ЗАБ), потребують актуалізації та приведення їх до діючих норм і правил національного законодавства та у відповідність до міжнародних норм у сфері використання ядерної енергії. Проектом НПА Вимоги до ЗАБ визнаються такими, що втратили чинність.

У проекті НПА деталізовано та розширено вимоги до змісту розділів ЗАБ з урахуванням актуальних на сьогодні положень нормативно-правових актів у сфері поводження з РАВ. Зокрема, проект НПА доповнений новими вимогами щодо проектних основ сховища та довгострокової безпеки після закриття сховища.

В чинних Вимогах до ЗАБ відсутній розділ «Проектні основи сховища». В цьому розділі проекту НПА визначають систематизовану сукупність проектних критеріїв та вимог з безпеки, достатніх для розробки проекту сховища та виконання оцінок безпеки сховища.

В розділі «Довгострокова безпека після закриття сховища» обґрунтовують безпеку системи захоронення РАВ на довгостроковий період після закриття сховища, виходячи з проектних рішень щодо багатобар'єрного захисту шляхом послідовного врахування характеристик майданчика, характеристик РАВ, можливих особливостей, подій, процесів, які можуть призвести до виходу радіонуклідів за межі бар'єрів сховища або прискорити такий вихід. Також оцінюють радіологічні впливи на критичні групи населення та навколишнє середовище на довгостроковий період після закриття сховища при всіх можливих сценаріях еволюції системи захоронення РАВ та здійснюють порівняння одержаних прогнозних оцінок з критеріями безпеки.

Оцінка безпеки на довгостроковий період дасть змогу проаналізувати радіаційний вплив на майбутні покоління людей і навколишнє природне середовища у разі виходу радіонуклідів за межі бар'єрів сховища для захоронення РАВ.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		+
Держава	+	
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	

Дана проблема не може бути вирішена за допомогою ринкових механізмів, оскільки визначення критеріїв та вимог безпеки, додержання яких обов'язкове під час використання ядерної енергії, зокрема, у сфері поводження з радіоактивними відходами, можливе лише шляхом державного регулювання.

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю проекту НПА є встановлення вимог до структури та змісту ЗАБ сховищ для захоронення радіоактивних відходів. В ЗАБ сховища обґрунтовується безпека сховища, тобто демонструється, що сховище, його споруди, бар'єри, системи та обладнання відповідають вимогам ядерної та радіаційної безпеки, а також, що діяльність з експлуатації, закриття сховища та адміністративного контролю здійснюється відповідно до вимог ядерної та радіаційної безпеки.

Загальною метою безпеки при захороненні РАВ є захист теперішніх та майбутніх поколінь людей і навколишнього природного середовища від негативного радіаційного впливу РАВ відповідно до принципу оптимізації радіаційного захисту.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	У діючому нормативно-правовому акті «Вимоги щодо структури та змісту звіту про аналіз безпеки приповерхневих сховищ радіоактивних відходів», затвердженому наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 02 жовтня 2000 року № 154, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2000 року за № 758/4979, встановлені вимоги не актуалізовані відповідно до діючих на сьогодні норм і правил національного законодавства та міжнародних норм у сфері поводження з радіоактивними відходами.
Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА	У проекті НПА деталізовано вимоги до змісту розділів ЗАБ з урахуванням актуальних на сьогодні положень нормативно-правових актів у сфері поводження з РАВ. Проект НПА доповнений новими вимогами, зокрема щодо проектних основ сховища та довгострокової безпеки після закриття сховища.

2. Оцінка обраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Залишення існуючої на	Відсутні	Додаткові витрати із Державного бюджету

даний момент ситуації без змін		України відсутні.
Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА	Розгляд ЗАБ розроблених на основі проекту НПА, дасть можливість Держатомрегулюванню приймати обґрунтовані рішення при проведенні експертизи ядерної та радіаційної безпеки в ході ліцензійного процесу. Крім цього, прийняття проекту НПА забезпечить приведення національного законодавства у відповідність міжнародним нормам та удосконалення системи нормативно-правового регулювання у сфері поводження з РАВ.	Введення в дію проекту НПА не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з державного бюджету.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання (одиниць)	-	1	-	-	1
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	100	-	-	X

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні	Додаткових витрат не потребує
Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА	Реалізація проекту НПА дасть можливість суб'єкту господарювання: - аналізувати стан безпеки сховищ, стан захисту власного персоналу та персоналу підрядних організацій;	Незначні часові витрати на підготовку звіту, розраховані згідно з таблицею.

	- готувати ЗАБ на основі деталізованих вимог до змісту розділів ЗАБ для подальшої його подачі до Держатомрегулювання для отримання ліцензії на конкретний етап життєвого циклу для захоронення РАВ.	
--	---	--

Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта).

Витрати оператора на підготовку ЗАБ (на кожен окремий етап життєвого циклу сховища для захоронення РАВ). Перегляд звітів з аналізу безпеки сховищ для захоронення РАВ здійснюється з періодичністю 1 раз на 10 років.

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	-	-
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	-	-
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	-	-
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	-	-
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних / обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	-	-
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	10000	-

7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	-	-
8	Інше (підготовка звіту), гривень	109680	-
9	Разом, гривень:	119680	-
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	1	1
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (пункт 9 x пункт 10), гривень	119680	-

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	1	Цілі прийняття регуляторного акта не можуть бути досягнуті (проблема продовжить існувати).
Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА	4	Цілі прийняття регуляторного акта можуть бути досягнуті повною мірою (проблема більше існувати не буде).

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Залишення існуючої на даний момент ситуації без змін	Відсутні вигоди	Не передбачаються	2 місце рейтингу

<p>Альтернатива 2. Прийняття проекту НПА</p>	<p>Прийняття проекту НПА спрямоване на захист персоналу, населення та навколишнього природного середовища від впливу іонізуючого випромінювання, пов'язаного із поводженням з радіоактивними відходами на різних етапах життєвого циклу сховищ для захоронення РАВ.</p> <p>Деталізовано та розширено вимоги до змісту розділів ЗАБ з урахуванням актуальних на сьогодні положень нормативно-правових актів у сфері поводження з РАВ.</p> <p>Проект НПА доповнений новими вимогами, зокрема щодо проектних основ сховища та довгострокової безпеки після закриття сховища. Прийняття проекту НПА забезпечить приведення національного законодавства у відповідність міжнародним нормам та удосконалення системи нормативно-правового регулювання у сфері поводження з РАВ.</p>	<p>Не передбачаються</p>	<p>1 місце рейтингу</p> <p>Більша кількість вигод</p>
--	---	--------------------------	---

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Розв'язати визначену проблему можна шляхом прийняття проекту НПА, який встановлює вимоги до ЗАБ поверхневих та приповерхневих сховищ для захоронення РАВ. ЗАБ надається експлуатуючою організацією сховища до Держатомрегулювання у складі комплекту документів для отримання

дозвільних документів на етапах життєвого циклу сховища для захоронення РАВ.

Проектом НПА визнається таким, що втратив чинність наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 02 жовтня 2000 року № 154, зареєстровані у Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2000 року за № 758/4979 «Про затвердження Вимог щодо структури та змісту звіту про аналіз безпеки приповерхневих сховищ радіоактивних відходів».

У проекті НПА деталізовано та розширено вимоги до змісту розділів ЗАБ з урахуванням актуальних на сьогодні положень нормативно-правових актів у сфері поводження з РАВ. Зокрема, проект НПА доповнений новими вимогами щодо проектних основ сховища та довгострокової безпеки після закриття сховища.

Проект НПА доповнено розділом «Проектні основи сховища», в якому визначають систематизовану сукупність проектних критеріїв та вимог з безпеки, достатніх для розробки проекту сховища та виконання оцінок безпеки сховища.

Також проект НПА доповнено розділом «Довгострокова безпека після закриття сховища», в якому обґрунтовують безпеку системи захоронення РАВ на довгостроковий період після закриття сховища, виходячи з проектних рішень щодо багатобар'єрного захисту шляхом послідовного врахування характеристик майданчика, характеристик РАВ, можливих особливостей, подій, процесів, які можуть призвести до виходу радіонуклідів за межі бар'єрів сховища або прискорити такий вихід. Крім цього, оцінюють радіологічні впливи на критичні групи населення та навколишнє середовище на довгостроковий період після закриття сховища при всіх можливих сценаріях еволюції системи захоронення РАВ та здійснюють порівняння одержаних прогнозних оцінок з критеріями безпеки.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Здійснюється розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємства.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру, днів	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата), грн./день*.	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта	-	-	-	-	-

господарювання, що перебуває у сфері регулювання					
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	-	-	-	-	-
камеральні (проведення експертизи ядерної та радіаційної безпеки проектної та/або технічної документації на об'єкти, призначені для переробки радіоактивних відходів)	45	357	4	1	64260
Виїзні	-	-	-	-	-
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	-	-	-	-	-
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	-	-	-	-	-
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	2	357	4	1	2856

7. Інші адміністративні послуги	-	-	-	-	-
Разом за рік	x	x	x	x	67116
Сумарно за п'ять років	x	x	x	x	x

*Вартість часу посадового окладу головного спеціаліста 7 групи оплати праці, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.01.2018 № 24 «Про впорядкування структури заробітної плати працівників державних органів, судів, органів та установ системи правосуддя у 2018 році», складає 7500,00 грн./21 робочий день= 357 грн./день.

Для впровадження та виконання вимог регуляторного акта державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання, не буде нести додаткові бюджетні витрати.

Регуляторний акт не стосується суб'єктів малого підприємництва, тому не проводиться розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва.

Витрати суб'єктів господарювання наведені згідно з Додатком 2 Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта відповідно.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Термін дії проекту НПА не обмежений у часі, що дасть змогу досягти мети державного регулювання.

Зміна терміну дії акта можлива у разі зміни правових актів, на вимогах яких базується проект НПА.

Термін набрання чинності регуляторним актом – наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено за такими показниками результативності:

1. Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта. Дія акта поширюватиметься на 1 суб'єкта господарювання, проте їх кількість не обмежується.

2. Кількість отриманих позитивних рішень (висновків експертизи) щодо погодження звіту з аналізу безпеки сховищ для захоронення радіоактивних відходів.

3. Витрати часу суб'єктами господарювання для підготовки звіту з аналізу безпеки сховищ для захоронення радіоактивних відходів, у відповідності до вимог проекту НПА.

4. Рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень регуляторного акта – середній. Проект НПА розміщено на офіційному веб-сайті Держатомрегулювання (www.snrc.gov.ua).

5. Надходження до бюджету від впровадження положень проекту НПА не передбачається.

6. Кількість отриманих від суб'єктів господарювання звітів з аналізу безпеки сховищ для захоронення радіоактивних відходів.

7. Кількість негативних висновків за результатами проведення експертизи ЗАБ.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом базового та повторного відстеження показників результативності цього проекту НПА, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через 1 рік після набрання проектом НПА чинності за результатами аналізу статистичних даних, які містяться у дозвільних документах суб'єктів господарювання у сфері поводження з радіоактивними відходами.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюється через 2 роки з дня набрання чинності проекту НПА.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності – статистичні.

Виконавець заходів з відстеження – Державна інспекція ядерного регулювання України.

Голова

Г. ПЛАЧКОВ